

Posadzkarz

712204

Inna nazwa zawodu: technolog robót wykończeniowych w budownictwie, parkeciarz

Zadania i czynności

Posadzkarz pokrywa powierzchnię podłogową różnego rodzaju materiałami budowlanymi, takimi jak: płytki z tworzyw mineralnych i sztucznych, płytki ceramiczne i szklane, kamień naturalny i sztuczny, deski drewniane i klepki podłogowe i inne. Ponadto odnawia i konserwuje już istniejące, ale zniszczone podłogi. Swoje zadania wykonuje zgodnie ze sporządzonym rysunkiem technicznym lub życzeniami klienta.

Przed przystąpieniem do pracy sprawdza, czy podłoże, na którym ma układać posadzkę jest równe i zgodne z rysunkiem technicznym pomieszczenia, następnie wyrównuje powierzchnię poprzez pokrycie nierówności specjalnymi masami żywicznymi, tzw. epoksydowymi lubi innymi.

Do układania nawierzchni podłogowych używa różnych materiałów budowlanych; może układać posadzkę na „mokro” lub na „sucho”.

Do ułożenia posadzki na „mokro” sporządza zaprawę w betoniarce, tzw. wylewkę. Może to być wylewka cementowa - jeśli używa piasku cementu i wody w określonych technologii proporcjach, skało-drewna, jeśli używa gotowej mieszanki z drewna i środków wiążących wraz z wodą lub lastrykowa, jeśli do cementu i wody dodaje grys marmurowy, czyli kruszywo z kamieni naturalnych. Wymieszane składniki z betoniarki przenosi - ręcznie wiadrami lub taczka - na miejsce pokrycia posadzki. Wylewa zaprawę rozprowadzając ją deską na prowadnicach, kolejno na całą powierzchnię pomieszczenia. Zostawia wylewkę do stwardnienia (do 3 dni), po czym szlifuje posadzkę elektryczną szlifierką lub ręcznie zaciera ją, aż do uzyskania gładkiej, wypolerowanej powierzchni. Układa brzegi podłogi z listwy cementowej lub drewnianej, taśmą przyścienną lub cokolikami - w zależności od zlecenia klienta lub rysunku technicznego.

Do ułożenia posadzki na „sucho” używa płytek z kamieni naturalnych lub sztucznych, np. terakoty, klinkierowych, płytek ceramicznych - glazurowych, desek lub parkietu, wykładzin z tworzyw sztucznych, gumopochodnych. Materiały te może układać na podłożu cementowym. Posadzkarz dobiera i sortuje płytki ceramiczne lub kamienne według odcieni barw, jakości szklawa, kształtu i zwichrowań powierzchni (nawet niewielkie, milimetrowe odchylenia grubości płytek mogą spowodować duże pofałdowania i nierówności powierzchni podłogowej). Sporządza cieką zaprawę cementową, rozprowadza ją na powierzchnię posadzki i układa na niej płytki, przycięte i dopasowane. Coraz częściej układa płytki na kleju - po oczyszczeniu powierzchni smaruje ją pędzlem, smaruje wewnętrzną stronę płytek układa je na podłożu. Po wyschnięciu podłogi wypełnia pędzlem szczeliny między płytkami spoiwem, tzw. fugą. Układa brzegi podłogi cokolikami, z listwy cementowej, drewnianej, taśmy przyściennej.

Niektórzy posadzkarze specjalizują się w układaniu jednego rodzaju nawierzchni podłogowej. Najczęściej dotyczy to układania podłogi z parkietu - deszczulek (klepek) drewnianych. Dlatego nazywa się ich parkieciarzami. Przed ułożeniem parkietu

pracownik oczyszcza powierzchnię podłogi, przycina (piłą tarczową) klepki do żądanej długości, smaruje klejem powierzchnię podłogi i klepek, układa je według wzoru, np. "w jodełkę". Na brzegach podłogi, przy ścianie układa listwy drewniane. Czasem zamiast pojedynczych klepek używa gotowej mozaiki lub kostki drewnianej bądź układa parkiet tzw. inkrustowany, czyli we wzory z innego rodzaju i koloru drewna.. Po wyschnięciu podłogi szlifuje ją cykliniarką aż do uzyskania równej, gładkiej powierzchni. Oczyszcza następnie podłogę z wiór drewnianych, maluje co najmniej 3. krotnie lakierem.

Inny rodzaj nawierzchni podłogowej z desek to tzw. podłogówka. Posadzkarz najpierw przygotowuje polepę, czyli gruz, ciętą słomę, trociny i odpady budowlane zmieszane z wapnem. Sypie ją równomiernie na podłogę i na niej kładzie legary (krawędziaki drewniane), a do nich przybija deski podłogowe dociskając je klamrami ciesielskimi.

Do ułożenia powierzchni podłogowych może używać wykładzin i płytek z tworzyw sztucznych, także dywanowych. W pracy posadzkarz używa wielu narzędzi ręcznych i urządzeń technicznych, są to: betoniarki, piły tarczowe, szlifierki ręczne i elektryczne, cykliniarki, ręczne młoty pneumatyczne, noże do cięcia, ostrzałki do narzędzi, szpachle, packi, zacieraczki ręczne i elektryczne, młotki, pędzle, poziomnicę, wagę wodną, teodolit, miarkę, ołówek stolarski, kątomierz.

Czasem zadaniem posadzkarza jest naprawianie istniejących nawierzchni podłogowych. Reparacje mogą dotyczyć odnowienia parkietu, wymiany zniszczonych płytek podłogowych lub wypełnienia wykruszonych miejsc podłogi odpowiednią zaprawą.

Posadzkarz w małej firmie usługowej musi sam sobie szukać zleceń, prowadzi rozliczenia finansowe, wystawia faktury, sporządza kosztorysy prac.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Posadzkarz pracuje w pomieszczeniach zamkniętych: w budynkach mieszkalnych, przemysłowych (hale produkcyjne, biurowce), jak i na zewnątrz, np. układa nawierzchnię podłogową klatek schodowych, tarasów, balkonów, wybiegi dla zwierząt.

W związku z tym narażony jest na zmienną temperaturę powietrza, pracuje w środowisku zanieczyszczonym pyłami pochodzącymi z wapna, drewna, płytek. Przy używaniu narzędzi napędzanych prądem (szlifierki, piły, cykliniarki) narażony jest na hałas i wibracje. W pracy występują liczne niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe czynniki związane z używaniem ruchomych części maszyn i poruszających się narzędzi (szlifierki, piły, młotki), ma ograniczone przestrzenie dojścia i przejścia (układając płytki przy urządzeniach sanitarnych w łazienkach i inne), pracuje na powierzchniach śliskich, nierównych. Ma do czynienia z prądem elektrycznym poniżej 1 kV (piły tarczowe, szlifierki, betoniarka, cykliniarka napędzane są prądem), używa klejów, lakierów łatwopalnych mogących wywoływać alergię skórne, narażony jest na hałas i wibracje pochodzące z urządzeń.

W pracy posadzkarza występuje ryzyko zapadania na choroby związane z warunkami pracy (wilgotne i mokre podłoże, zmienna temperatura powietrza, wymuszona pozycja ciała itp.), takie jak: przewlekłe choroby oskrzeli, choroby skóry, schorzenia

obwodowego układu nerwowego (tzw. korzonki), przewlekłe choroby narządu ruchu (np. reumatyzm), żylaki.

Występuje też zwiększone ryzyko wypadków przy pracy, jak np. okaleczenia i urazy palców, urazy kończyn w wyniku poślizgnięcia się.

warunki społeczne

Praca posadzkarza jest indywidualna i samodzielna, chociaż czasem ma on pomocnika, np. ucznia przyuczającego się do zawodu, który pomaga mu przy pionowaniu, sprawdzaniu nierówności powierzchni podłogowej, pomaga przynosić potrzebne materiały budowlane do pracy. Kontakty z ludźmi są możliwe, ale nie konieczne. Kontaktuje się z brygadzystą, który zleca mu wykonanie konkretnej pracy, czasem z kierownikiem budowy. Posadzkarz pracujący w firmie usługowej ma te kontakty dość częste. Szuka aktywnie zleceń, rozmawia bezpośrednio lub telefonicznie z klientami, sporządza dla nich kosztorysy, rozlicza się z nimi po zakończeniu pracy. Czasem występuje ryzyko konfliktów z ludźmi (np. gdy klient z jakiegoś powodu ma zastrzeżenia do wykonanej usługi).

warunki organizacyjne

Posadzkarz w przedsiębiorstwie państwowym pracuje od 6 do 9 godzin dziennie, ma stałe godziny pracy, pracuje tylko w dzień; czasem pogoda może wpłynąć na przestoje w wykonywaniu pracy. Posadzkarz w małej firmie prywatnej pracuje dłużej - do 12 godzin dziennie, jego praca jest uzależniona od otrzymanego zlecenia, od pogody; w zasadzie samodzielnie ustala swój czas pracy. W przedsiębiorstwie państwowym jest tylko podwładnym, w prywatnym nie podlega zależnościom organizacyjnym.

Czynności jego są zrutynizowane i kontrolowane przez brygadzystę, bądź ze względu na niezależną działalność nie są nadzorowane. Wprawdzie nie musi pracować w niedzielę i święta ale wyjątkowo może się zdarzyć, że musi swoją pracę wykonać w wolne dni (np. w szkole) lub w nocy (np. układu podłogi w pomieszczeniach dla orkiestry RiTV, tak aby nie przeszkadzać w kosztownych nagraniach muzycznych).

Posadzkarz odpowiada za wyposażenie i maszyny, których używa do pracy, a jeśli prowadzi własną firmę także ma odpowiedzialność finansową.

Pracuje poza miejscem zatrudnienia lub zamieszkania dojeżdżając na budowy lub do klientów prywatnych. W pracy obowiązkowo używa ubrania roboczego, w tym ochronnego: nakolanniki z filcu, słuchawki tłumiące hałas.

Wymagania psychologiczne

Posadzkarz musi mieć dobry wzrok i koordynację wzrokowo-ruchową. Niezbędną cechą jest też duża wyobraźnia przestrzenna. Przycinanie płytek, szlifowanie krawędzi wymaga od niego sprawności rąk i palców. Ważny jest dobry zmysł równowagi - posadzkarz pracuje pod różnym kątem, mocno nachylony. Przydatne jest rozróżnianie odcieni barw i poczucie estetyki, zwłaszcza przy układaniu kolorowych płytek, widzenie stereoskopowe pozwalające na właściwą ocenę odległości przy obsługiwaniu piły tarczowej, szlifierki ręcznej, a także czucie dotykowe do wyczuwania wszelkich nierówności powierzchni.

Ze względu na konieczność ułożenia nawierzchni podłogowej w sposób możliwie szybki i dokładny, niezbędna jest wytrzymałość na długotrwały wysiłek.

Nie może on przerwać pracy, gdy odczuwa zmęczenie, gdyż może wyschnąć zaprawa i może narazić firmę na straty materialne. Czynności musi wykonywać dokładnie - jeśli zlekceważy odchylenia grubości płytek czy wylanej nawierzchni uzyska faliste, nierówne powierzchnie i będzie musiał poprawiać wykonaną pracę. Musi pilnować kolejności wykonywanych czynności, określonych zasad technologicznych, dlatego powinien nabyć umiejętność podporządkowywania się. Inną niezbędną cechą jest cierpliwość i umiejętność pracy w warunkach monotonnych (przez wiele godzin może układać jedną płytkę obok drugiej itp.)

W pracy posadzkarza pomagają zainteresowania techniczne, które młodzież może rozwijać na zajęciach technicznych. Kandydat do tego zawodu powinien lubić pracę w ruchu, nie przerażać się dużym wysiłkiem i zmęczeniem fizycznym, a także umieć korzystać z różnego rodzaju narzędzi i urządzeń technicznych.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca posadzkarza zaliczana jest do prac ciężkich. Ze względu na różnorodność wykonywanych prac, często ciężkich fizycznie ważna jest w tym zawodzie ogólna dobra sprawność fizyczna, duża sprawność układu kostno-stawowego, układu mięśniowego, dobra sprawność w zakresie narządu dotyku i równowagi. Bezwzględne przeciwwskazania zdrowotne w tym zawodzie dotyczą: padaczki i innych chorób centralnego układu nerwowego, wad wrodzonych i rozwojowych kończyn dolnych i górnych, silnych, nie do korekcji wad wzroku, chorób serca i układu krwiotwórczego, astmy, alergii i chorób skóry (np. egzema), chorób reumatycznych.

Względne przeciwwskazania dotyczą osób chorych na cukrzycę, mających niewielkie wady wzroku, płaskostopie. W pracy posadzkarza istnieje możliwość zatrudniania osób z niedosłuchem niewielkiego stopnia.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w tym zawodzie posadzkarza niezbędne jest wykształcenie gimnazjalne. Nie jest wymagane ukończenie kursu przez posadzkarza chcącego założyć własną firmę, ale ze względu na konkurencję na rynku pracy warto ukończyć kurs dający większe szanse utrzymania się na rynku pracy.

Kandydat do pracy w tym zawodzie może ukończyć kurs ogólnobudowlany przyuczający lub kwalifikujący w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego lub zorganizowany przez Izbę Rzemieślniczą. Typową drogą jest ukończenie zasadniczej szkoły budowlanej - dziennej, dla młodzieży kończącej szkołę gimnazjalną - w zawodzie technolog robót wykończeniowych w budownictwie. Pracę w zawodzie mogą podjąć też osoby dorosłe, także bezrobotne - mogą zostać skierowane przez urzędy pracy na kursy przyuczające do zawodu, organizowane przez Zakłady Doskonalenia Zawodowego.

Ze względu na wykonywanie ciężkich prac (dźwiganie, schylenie się, noszenie itp.) w zawodzie posadzkarza kobiety nie są zatrudniane.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie tym nie ma możliwości awansu w znaczeniu osiągania wyższych stopni w hierarchii organizacyjnej. Awans może oznaczać zostanie dobrym fachowcem, który jest chętnie zatrudniany przez klientów. Można również zostać właścicielem małej firmy usługowej.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie posadzkarza mogą podjąć pracę osoby starsze pod warunkiem, że stan ich zdrowia jest dobry i pozwala na wykonywanie ciężkich prac. Nawet osoby po 50 roku życia mogą rozpocząć pracę w tym zawodzie.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- glazurnik
- tynkarz
- murarz
- betoniarz
- szczotkarz
- technik budownictwa

Polecana literatura

Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, tom V, zeszyt 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, MPiPS GUS Warszawa 1996.